

חברת
שפירא

איך שמיפת רצפה ביום שישי קשורה לפרוסת עוגה בשבת בבוקר?

שבת
כיוון

על המפה

- השבת נמשלת למלכה, ואנו מצווים לקבל אותה בשמחה: "וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת
עֹנָה, לְקִדּוּשׁ ה' מְכַבֶּד". חז"ל אומרים: המכבד והמענג כפי כוחו זוכה לעונג
רוחני ומחילה על עוונותיו.
- כבוד שבת (לפני): מתכוננים לקראתה – לובשים בגדים חגיגיים ונקיים,
מסדרים את הבית ופורסים מפה נקייה.
  - עונג שבת (בשבת): תענוג לאדם – מאכלים מיוחדים, נרות דולקים,
מנוחה, שחרור מדאגות ועסקים, ושמחה אמיתית.

ערב שיבת

כשמישהו אומר "ערב שבת", הוא מתכוון לשישי בבוקר
או לסעודה בלילה?

שאלת
כיוון

על המלכה

בניגוד לבלבול הנפוץ, זהו שמו ההלכתי של כל יום שישי שלפני השבת:
• הזמן המדויק: מתחיל ביום שישי בבוקר ומסתיים עם כניסת השבת.
• משמעות המושג: יום המוקדש כולו להכנות, ניקיונות ובישולים לכבוד
שבת המלכה.

לדוגמה:

הודעה: "ניפגש בערב שבת ב-11:00!" הכוונה היא ליום שישי בבוקר, לא
לליל שבת.

לצורך שבת

נותרו דקות ספורות לכניסת השבת – האם מותר לעזור לחבר ולתפור לו כפתור שנקרע?

על המורה

עשיית פעולה או מלאכה שמכינה ומשרתת ישירות את השבת הקרובה, אך ורק כדי ליהנות מתוצאותיה בשבת.

לדוגמה: לתקן בגד בערב שבת, כדי שיוכל ללבוש אותו בסעודת השבת.

מלאכת קרב

מלאכת עירא

נותרו דקות ספורות לכניסת השבת – האם מותר לעזור לחבר ולתפור לו כפתור שנקרע?

שאלת
כיוון

על המפה

חז"ל אסרו מלאכת קבע (עבודה מקצועית/מסחרית) מזמן מנחה קטנה בערב שבת. מלאכת עירא (תיקון קל ומזדמן) מותרת.

דוגמא: חיזוק בורג רופף בכיסא או תיקון קל נחשב מלאכת עירא ומותר.

פטיפה? מפתה

שאלת כיוון
איך ייתכן ששעה אחת יכולה להשתנות: להיות 70 דקות או 50 דקות?

על המפה

מקובל שכל שעה היא 60 דקות. ההלכה מחלקת את שעות האור או החושך ל-12 חלקים שווים. בקיץ השעה ארוכה יותר ובחורף קצרה יותר, ולפיה נקבעים זמני המצוות.

לדוגמה: סוף זמן קריאת שמע ותפילה – סוף השעה השלישית של היום, אך הוא משתנה לפי השעון שלנו.

מנחה גדולה מנחה קטנה

מתי מתפללים מנחה – מיד אחרי ארוחת הצהריים או
ממש לקראת השקיעה?

על המנחה

מקובל שכל שעה היא 60 דקות. ההלכה מחלקת את שעות האור או
החושך ל-12 חלקים שווים. בקיץ השעה ארוכה יותר ובחורף קצרה יותר,
ולפיה נקבעים זמני המצוות.

לדוגמה: סוף זמן קריאת שמע ותפילה – סוף השעה השלישית של היום,
אך הוא משתנה לפי השעון שלנו.